

Bälte och hängslan

För dryg en månad sedan hade jag förmånen att diskutera finsk säkerhetspolitik med en framstående fyrväppling. Vi var inbjudna på middag till en kunglig ambassad i staden för att diskutera två till formen enkla men till innehållet ytterst kvistiga frågor. Det finns som bekant inga gratis luncher. Och blir man bjuden på middag under kristallkronor och hela faderullan så bör man ju leverera ännu mer.

Kommer Finland att gå med i Nato? Journalisten försäkrade värdarna om att den stora utvecklingen gick mot ett finskt Nato-medlemskap. Vad vore mer naturligt än att vår ekonomiska och politiska integration med Västeuropa inom ett decennium kompletteras med en säkerhetspolitisk uppkoppling.

Den svepande förutsägelsen satte sprutt på det sävliga bordsällskapet. Nationalekonomen och sociologen replikerade buttert att tvärtom verkar ett finskt Nato-medlemskap att bli allt mindre troligt ju längre tiden lider. Två tredjedelar av folket har hela tiden förhållit sig negativt till ett medlemskap. Varför skulle denna hållning förändras om och när Nato dras in i nya komplicerade krig och krishärda?

Militären uttryckte sig av förstaeliga skäl ytterst försiktigt, men fick ändå ur sig att vår värnpliktsarmé kan bli en knäckfråga i detta avseende, eftersom få omdömesgilla finländare vill avstå från den. Finland är ett så stort land med så långa gränser att det svårigen kan försvaras av några futtiga legoknektar.

Historikern tillade att vi inte riktigt litar på att tillräcklig hjälp skulle komma om den verkligen behövdes. Därför skulle en duglig medborgararmé behövas också i ett Nato-Finland. Vill man hålla byxorna på är det bäst att ty sig till både bälte och hängslan.

Sedan drog historikern sin gamla story. Finlands öde är att fungera som buffertzonen för Sverige. Så var det fram till 1809 och så har det varit sedan 1917. Ett finskt Nato-medlemskap är därför i hög grad avhängigt av om Sverige vill omvandla sitt lyckliga samboförhållande med Nato till ett regelrätt äktenskap med därav följande förpliktelser. Ett sällan erkänt men uppenbart skäl till att Sverige inte velat ta ut det steget är att man då skulle axla ett helt annat militärt ansvar för Baltikum och Finland. För låt det bli sagt, den dag som svenskarna går med i Nato slinker Finland med innan någon hunnit ropa "Putin".

Det omvända gäller dock inte nödvändigtvis. Om Finland går med i Nato utan Sverige kan svenskarna få ytterligare ett skäl att klamra sig fast vid den nuvarande situationen. Buffertzonen blir befäst men utan kostsamma och riskabla insatser från svensk sida. Därför kommer Finland knappast att avancera snabbare i sin Nato-koppling än Sverige. I annat fall kan Finland tvingas att ensamt axla ett större ansvar också för balternas säkerhet, vilket inte är en så hemskt lockande tanke.

Värdarna ställde oss också en annan fråga. Hur skulle vi som Nato-land förhålla oss till ett ukrainskt eller georgiskt medlemskap i Atlantpakten? En djup men meningsbärande tystnad sänkte sig runt bordet.